

Warszawa, 14 grudnia 2021 r.

Prezes

Narodowego Funduszu Zdrowia

ePUAP: /NFZ-Centrala/SkrytkaESP

Wnioskodawca:

M K , radca prawny, doradca podatkowy

ul.

NIP

Wniosek

o wydanie interpretacji indywidualnej

w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu

Na podstawie art. 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm., zwanej dalej w skrócie „**Ustawą o Świadczeniach Zdrowotnych**”) w związku z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.) wnoszę o wydanie interpretacji indywidualnej co do zakresu i sposobu stosowania przepisów o ubezpieczeniu zdrowotnym w opisanym poniżej stanie faktycznym i zdarzeniu przyszłym.

Opis zaistniałego stanu faktycznego i zdarzenia przyszłego

Wnioskodawca jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej.

Wnioskodawca zgłosił się do ubezpieczenia zdrowotnego w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej, a także opłacał i nadal opłaca składki z tego tytułu.

Jednocześnie Wnioskodawca ma ustalone prawo do renty rodzinnej wypłacanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prawo do renty rodzinnej zostało przyznane Wnioskodawcy na stałe, bez względu na wiek Wnioskodawcy, ponieważ Wnioskodawca stał się całkowicie niezdolny do pracy w okresie do ukończenia 16 lat.

Jako osoba pobierająca rentę rodzinną Wnioskodawca podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, a składki na ubezpieczenie zdrowotne są pobierane przez płatnika (Zakład Ubezpieczeń Społecznych).

Jednocześnie - jako osoba pobierająca rentę rodzinną - Wnioskodawca nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Wnioskodawca nie zgłosił się dobrowolnie do ubezpieczenia emerytalnego i rentowego i nie płaci składek na te ubezpieczenia.

Wnioskodawca powziął wątpliwość, czy w opisanym stanie faktycznym prawidłowo uznał, że dodatkowo podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą i czy może wyrejestrować się z ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu, podlegając nadal ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania renty rodzinnej?

Własne stanowisko Wnioskodawcy w sprawie

Zdaniem Wnioskodawcy, w opisanym stanie faktycznym Wnioskodawca nie podlega dodatkowemu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą i może wyrejestrować się z ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu, podlegając nadal ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania renty rodzinnej.

Wynika to z poniższej argumentacji.

Zgodnie z przepisem art. 66 ust. 1 pkt 16 Ustawy o Świadczeniach Zdrowotnych, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające rentę.

„Osobą pobierającą emeryturę lub rentę” jest osoba objęta zaopatrzeniem emerytalnym lub rentowym, pobierająca rentę socjalną albo rentę strukturalną na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie (Dz. U. z 2018 r. poz. 872) lub ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1867), oraz osoba otrzymująca emeryturę lub rentę z zagranicy (art. 5 pkt 20 Ustawy o Świadczeniach Zdrowotnych).

Na podstawie przepisu art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) Ustawy o Świadczeniach Zdrowotnych obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają również osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych.

Stosownie do przepisu art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 423 ze zm., zwanej dalej w skrócie „**Ustawą o Systemie Ubezpieczeń Społecznych**”), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność.

Według przepisu art. 6 ust. 6 pkt 1 Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a.

Przepis art. 7 Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych stanowi, że prawo do dobrowolnego objęcia ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi przysługuje osobom, które nie spełniają warunków do objęcia tymi ubezpieczeniami obowiązkowo.

Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 4 Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych, osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3 i 22, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Stosownie do przepisu art. 9 ust. 4a Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych, osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli równocześnie nie pozostają w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2c i 4b.

Według przepisu art. 9 ust. 4c Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych, osoby prowadzące pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury.

Przepis art. 9 ust. 5 Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych stanowi, że osoby, o których mowa w art. 6, niewymienione w ust. 4, 4a i 4c, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

W stanie faktycznym przedstawionym we wniosku Wnioskodawca ma ustalone prawo do renty rodzinnej, co oznacza, że zgodnie z art. 9 ust. 5 Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Skoro Wnioskodawca jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nie podlega z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, to nie jest „osobą spełniającą warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi”, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) Ustawy o Świadczeniach Zdrowotnych i nie podlega z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Okoliczność, że Wnioskodawca może dobrowolnie podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym nie oznacza, że „spełnia warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi”.

„Osobą spełniającą warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi”, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) Ustawy o Świadczeniach Zdrowotnych jest tylko taka osoba, która podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym albo dobrowolnie została faktycznie objęta tymi ubezpieczeniami.

Rozstrzygające znaczenie ma w tym przypadku treść przepisu art. 7 Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych, który stanowi, że prawo do dobrowolnego objęcia ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi przysługuje **osobom, które nie spełniają warunków do objęcia tymi ubezpieczeniami** obowiązkowo. Wynika z niego a contrario, że osoby, które mają prawo do dobrowolnego objęcia ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi są w rozumieniu tego przepisu „osobami, które nie spełniają warunków do objęcia tymi ubezpieczeniami”.

W konsekwencji osoby, które zgodnie z przepisami Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych nie spełniają warunków do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym obowiązkowo i mają prawo do dobrowolnego objęcia tymi ubezpieczeniami na podstawie art. 7 tej ustawy nie są „osobami spełniającymi warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi” w rozumieniu art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) Ustawy o Świadczeniach Zdrowotnych.

Ponadto, skoro zgodnie z przepisem art. 7 Ustawy o Systemie Ubezpieczeń Społecznych, każdej osobie, która obowiązkowo nie spełnia warunków do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, przysługuje prawo do dobrowolnego objęcia tymi ubezpieczeniami, to nie można uznać, że sama możliwość dobrowolnego podlegania ubezpieczeniom społecznym powoduje obowiązek podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Prowadziłoby to bowiem do błędnego wniosku, że wszyscy („każda osoba” niepodlegająca obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym), którzy mogą dobrowolnie podlegać ubezpieczeniom społecznym, podlegają w związku z tym obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, co byłoby niezgodne z treścią przepisu art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) Ustawy o Świadczeniach Zdrowotnych.

Powyższe wnioski znajdują potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego. W uzasadnieniu wyroku z 11 kwietnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt II GSK 2129/15 Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że „*podleganie ubezpieczeniu społecznemu (nie zaś tylko spełnianie warunków do objęcia ubezpieczeniem społecznym) w tym okresie determinowało istnienie obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego*” (Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

M
K
2021-12-14

Załączniki:

- 1) dowód uiszczenia opłaty od wniosku (80 zł),
- 2) wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.